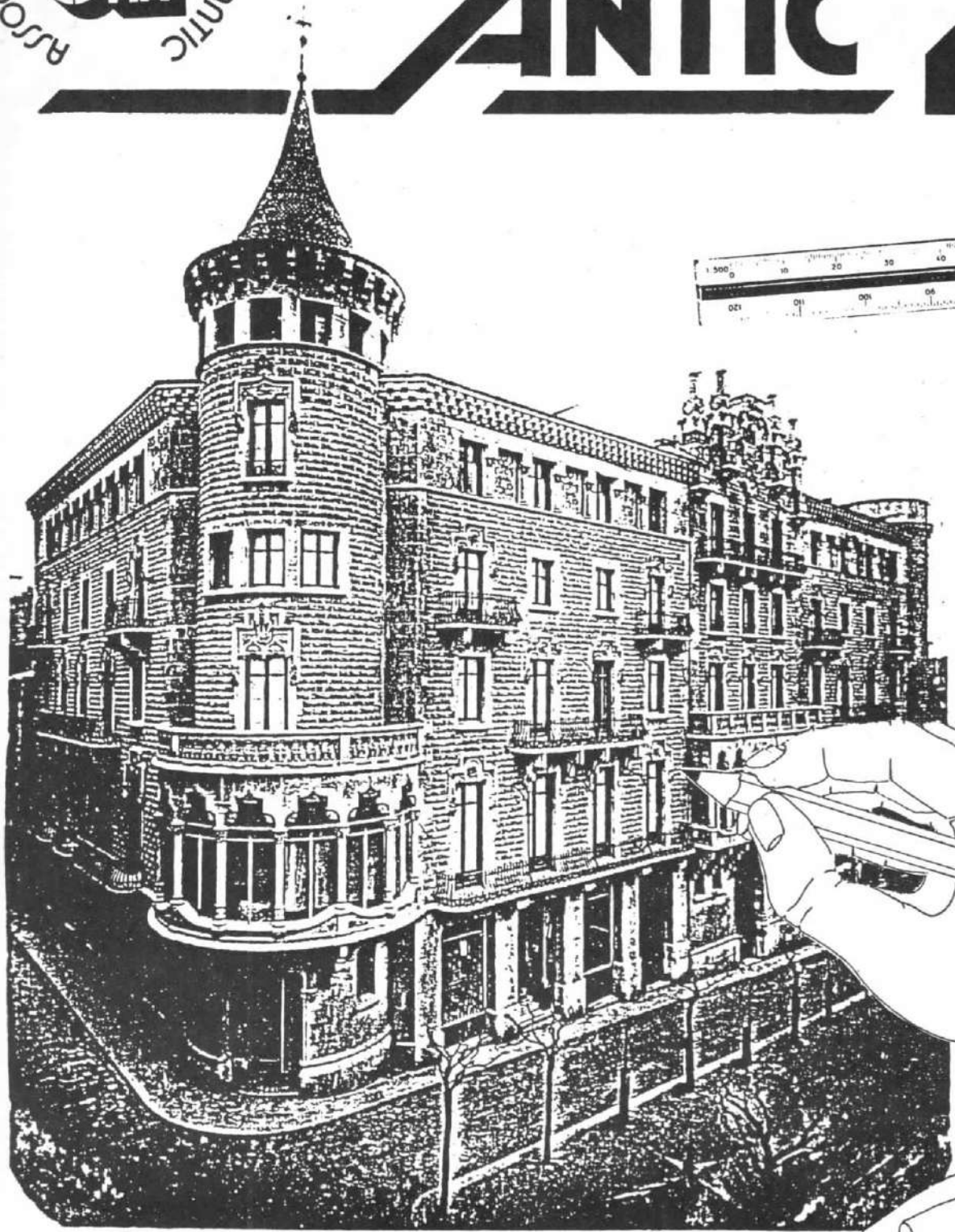

EL BARRI ANTIC

Casa Burés - Manresa

LA BURESSA: UN PRIMER PAS

"Ca la Buressa", primera obra important de rehabilitació de façana a un edifici de valor històric i arquitectònic manresà a punt de començar. Conversa amb els arquitectes sobre la rehabilitació del casc antic.

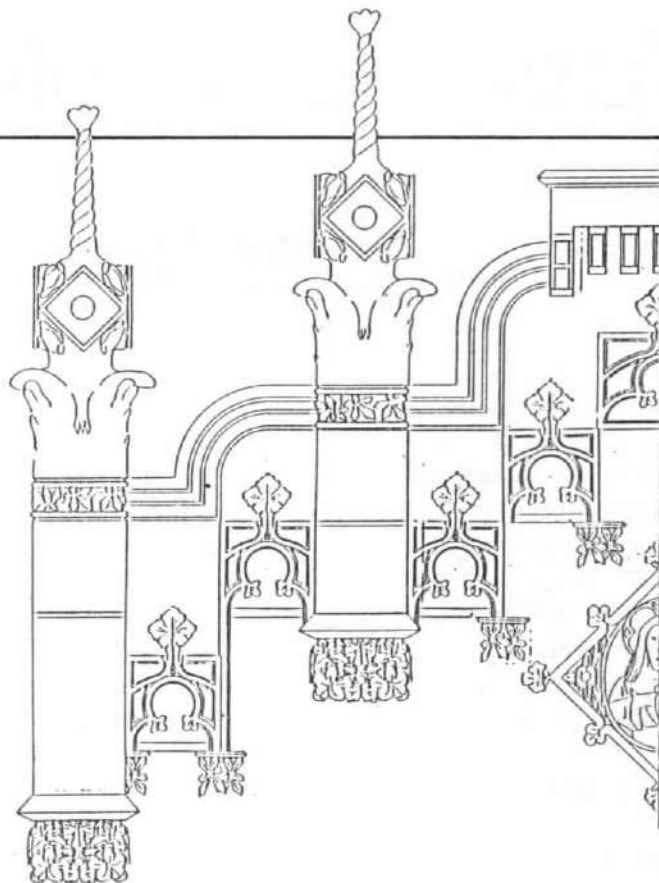
Aquest mes d'octubre, la casa Torrens, més coneguda popularment com "Ca la Buressa", un dels edificis que conforma tota una façana de la plaça de Sant Domènec, veurà la seva cara tapada per bastides i veles. És obra important de l'arquitecte manresà Ignasi Oms —l'autor del Casino— edificada el 1906. Com tants d'altres edificis de l'època, els anys han afectat els elements de pedra i els arrebossats, que presenten perill de caure al carrer. Cal doncs, una rehabilitació. Aquesta, però, no pot ser feta de qualsevol manera ja que la categoria arquitectònica i el seu valor com a part important de la imatge col·lectiva de Manresa exigeixen refer amb cura els arrebossats, les motlures de pedra, les decoracions florals, les baranes, els pinacles del cos central i tot un seguit d'elements secundaris.

Cobrir el relativament elevat cost de l'obra, de quasi vuit milions de pessetes només ha estat possible aprofitant tots els instruments d'ajuda establerts per l'Ajuntament i la Generalitat. El primer ha ofert una ajuda tècnica per l'aixecament de plànols i redacció del projecte, l'assessorament de l'oficina de rehabilitació i una subvenció a fons perdut en raó del superior cost que implica arreglar bé un edifici monumental inclòs al Catàleg. Les fortes repercussions de l'obra sobre cada veí seran finançades per crèdits de la Generalitat (al 8° / 0 i a 12 anys).

Els arquitectes de l'obra són en Miquel Angel Prunés i Antoni Cortina, que tenen el seu estudi al mateix edifici. A ells els hi demanem:

Quins han estat els aspectes més difícils a solventar per arribar al punt de començar l'obra?

Cal distingir entre problemes constructius-arquitectònics i els de gestió. Des del punt de vista arquitectònic, ha calgut definir uns criteris bàsics d'aquesta concreta actuació per tal d'intentar recuperar la dignitat original de l'edifici, molt deteriorada per la desaparició dels pinacles que corona-

ven el cos central, per la caiguda dels arrebossats que imiten els carreus de pedra, de fragments de cornises, per la pèrdua de definició dels elements decoratius de pedra sorrenca que està afectada del "càncer de pedra" i per la brutor acumulada al llarg de quasi vuitanta anys sobre esgrafiats, motlures, sòcols, etc . . .

Un escultor especialitzat completarà els elements decoratius en pedra a partir de motllos i picant a l'obra sobre una "nova pedra" de color i textura iguals a l'original obtinguda per barreja de pols de roques amb aglomerant de resines. Un punt delicat ha estat decidir fins a quin grau de detall, amb quina precisió s'haurà de definir cadascú dels quatre pinacles o agulles que remataven la casa i dels que només queden antigues i poc clares fotos (el plànol original de façana de l'arquitecte Oms els definia de manera diferent —i molt menys encertada— que la realitat executada). Per tant, ens vàrem estudiar acuradament tots els elements semblants de les obres de n'Oms, les seves fonts d'inspiració, el modelat i així, poc a poc, es va poder definir aproximadament les formes principals, les mides, com es pasava d'una forma geomètrica pura a unes fulles, etc . . . No volíem, però, "enganyar", fer passar per antic quelcom que no ho era estrictament. Per tant, atès que la distància des de la qual es veuen els pinacles és de més de 30 metres, i a contrallum, pensem deixar "esbossades" les formes però sense perfilar-les a fons, com si l'escultor encara no les hagués acabat. Aquest tipus de decisions, subjecti-

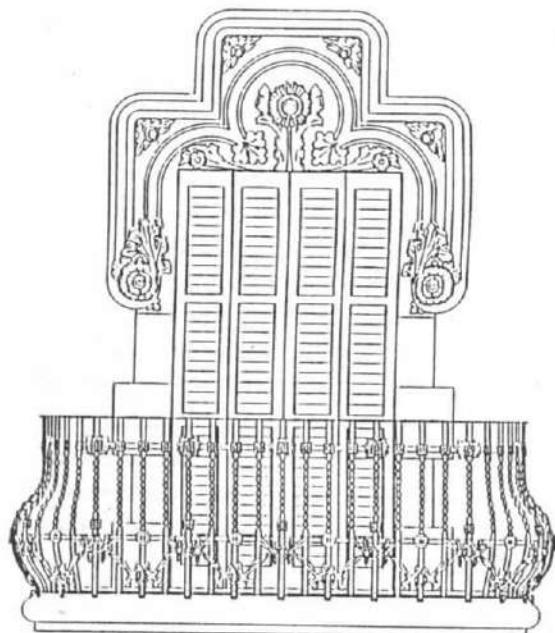
ves però —intenter— no arbitràries, sempre discutibles les hem hagut de prendre respecte a molts d'altres aspectes puntuals o generals. Lamentablement, no ha estat possible per ara, degut a l'alt cost, preveure la construcció de la cúpula a la torre de la cantonada amb el carrer Sant Tomàs, inclosa al projecte original, però que mai va ésser edificada. Potser quan es remodeli la zona enderrocant l'illa de cases velles situada davant de l'accés al teatre Conservatori es palesarà la necessitat de fer-la (des d'un punt de vista de qualitat de l'espai urbà).

I els aspectes de gestió?

Aquesta és una tasca sorda i poc agraiada però fonamental. La relativa novetat dels processos de rehabilitació al nostre país, i de les mesures legislatives i financeres per recolzar el procés, encara "en rodatge" han obligat a dedicar força hores a reunions amb els veïns, amb les empreses i industrials especialitzats i amb les institucions públiques per tal de portar a bon terme l'operació.

Quines són les principals mesures d'ajut de l'Ajuntament i la Generalitat?

Per obtenir una informació completa, el millor és adreçar-se a l'oficina municipal de rehabilitació. Lògicament, l'administració pública pretén que la rehabilitació es faci amb garanties d'idoneïtat constructiva, d'habitabilitat i de bon ús dels fons públics. Això però, genera inevitablement, una tramitació laboriosa i llarga que pot desanimar a molts particulars interessats. És funció específica d'aquest servei donar àmplia informació i facilitar tota la tramitació de subvencions municipals i de la Generalitat. De totes formes, es pot dir que per edificis inclosos al Catàleg del Patrimoni Històric i Arquitectònic o de clar interès, urbanístic o social, es poden sol·licitar ajudes per a la redacció del projecte tècnic i unes quantes a fons perdut. Si l'Ajuntament esgota els diners disponibles, a través de l'oficina de rehabilitació, es pot recórrer a la Diputació o a la Generalitat. Aquesta darrera institució concedeix subvencions i crèdits en condicions favorables.

I, parlant en termes més generals, com veieu el futur de la rehabilitació al Barri Antic?

Actuar habitatge per habitatge o casa a casa és quelcom necessari però insuficient. Cal promoure entre els propietaris i llogaters l'idea de que poden gaudir de quelcom valuós, que la qualitat de vida al casc antic pot, en determinats aspectes (centralitat, serveis, entorn urbà . . .) ésser igual o superior a moltes àrees de recent urbanització.

L'Ajuntament, l'Administració pública en general, difícilment podrà disposar de prous medis econòmics per ajudar a rehabilitar tot el casc antic. Àdhuc, les parcel·les i les configuracions de les illes no permeten en molts casos encabir-hi habitatges correctament il·luminats, ventilats i assolellats. A voltes l'estat deficient de les construccions obliguen a reparacions més costoses que edificar de bell nou. Ens sembla que el paper de l'Ajuntament ha de ser el de catalitzar, amb actuacions importants ben seleccionades que només l'iniciativa pública pot endegar, un procés que després, ha de seguir la iniciativa privada ja que com hem dit, els recursos públics mai podran abastar.

Aspecte de la casa i el seu entorn als anys 40.

A dalt, dibuix d'un balcó tipus de la segona planta.

